

Sanela Klarić

Delegatkinja u Domu naroda
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, 11.12.2024.

Dostaviti:

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije BiH – Dom naroda
n/r Predsjedavajući g. Tomislav Martinović

Uputiti:

Vlada Kanota Sarajevo
Ministarstvo zdravlja KS
Zavod za javno zdravstvo KS

PREDMET: ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Poštovani, na osnovu člana 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi Novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22), gore navedenom ministarstvu upućujem zastupničku inicijativu za **planirane budžeta za 2025. god. za nabavku opreme za mjerjenje i analizu polutanata zraka u unutrašnjem prostoru .**

OBRAZLOŽENJE:

Veliki broj provedenih istraživanja jasno ukazuju na povezanost između izloženosti zagađujućim materijama iz okruženja i razvoja akutnih i hroničnih oboljenja kod ljudi. Podaci Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) ukazuju da devet od deset ljudi udiše zrak u kojem koncentracije zagađujućih materija premašuju ograničenja data u smjernicama, a slabo i srednje razvijene zemlje pate od najveće izloženosti. Zagađujuće materije se mogu zadržavati duži vremenski period u zraku zatvorenih prostora i tako uticati na ljude putem različitih načina ekspozicije, i to inhalacijom, ingestijom ili preko kože.

Djeca su najosjetljivija na zdravstvene učinke zagađenja zraka. Osjetljivost djece je najčešće posljedica nezrelosti njihovog respiratornog, imunološkog, reproduktivnog, centralnog nervnog i probavnog sistema. Štetni uticaji loše kvalitete unutrašnjeg zraka se prvenstveno manifestuju problemima s respiratornim i kardiovaskularnim sistemom, nastankom karcinoma i drugim bolestima izazvanim nepovoljnim okruženjem, kao i učincima na pažnju i akademski uspjeh školske djece.

Skupština KS je u aprilu 2021. godine usvojila **Rezolucije o unaprijeđenju kvalitete zraka u zatvorenom prostoru a Vlada KS je u maju 2021. god. Pokrenula korake za realizaciju iste.** Zavod za javno zdravstvo je javna ustanova koja je zadužena za javno zdravlje te bi trebala obezbjediti kapacitete kako ljudke tako i adekvatne kapacitete opreme za kontinuirano praćenje, mjerjenje i analiziranje parametara zagađenja u unutrašnjem zraku u svim javnim ustanovama na teritoriji KS. Potrebno je u budžetu za 2025. god. planirati da se

krene sa nabavkom adekvatne opreme. Karakteristike predložene opreme za nabavku su sljedeće

Apparat – analizator za mjerjenje polutanata zraka u unutrašnjem prostoru

Mjerni rang broja lebdećih čestica CN: 0 – 20,000 čestica/cm³

•Mjerni rang veličine čestica: 0.15 – 20 µm

•Mjerni rang mase čestica: 0 – 20,000 µg/m³

•Mjereni parametri: PM1, PM2.5, PM4, PM10, TSP, CN, distribucija veličine čestica, atmosferski pritisak, temperatura, relativna vlažnost, CO₂, TVOC, indeks rizika od infekcije, indeks kvalitete zraka

Analizator pored prikaza svih izmjerениh veličina, automatski vrši i izračun indeksa kvaliteta zraka na osnovu izmjerenih koncentracija lebdećih čestica, ugljen dioksida - CO₂ i isparljivih organskih spojeva - VOC.

Analizator automatski računa i prikazuje procjenu rizika od prenosa infekcije na osnovu mjerjenja ultra finih čestica i koncentracije CO₂.

Analizator ima namjenski softver za preuzimanje i obradu podataka koji omogućava povezivanje više uređaja u mrežu i analizu efikasnosti prečistača zraka u prostorijama.

Potreno je planirati minismalno 200 000 KM u budžetu 2025. god. za nabavku prvih 8 aparata i nastaviti planirati nabavku u sljedećoj godini.

S poštovanjem

Sanela Klarić